

Institutionen för vård och natur

TENTAMEN

Kurs Patofysiologi och farmakologi II

Delkurs Salstentamen 1

Kurskod BM338G

Högskolepoäng för tentamen 3,5 hp

Datum 2023-09-13

Skrivtid 08:15-12:30

Ansvarig lärare Susanne Magnusson

Berörda lärare Susanne Magnusson, Rania Kader

Hjälpmedel/bilagor inga

Övrigt Skriv era svar i tentamen
Ta lösblad endast vid behov

Anvisningar

☐

Ta nytt blad för varje lärare

☐

Ta nytt blad för varje ny fråga

☒

Skriv endast på en sida av papperet.

☒

Skriv namn och personnummer på samtliga inlämnade blad.

☒

Numrera lösbladen löpande.

☒

Använd inte röd penna.

☒

Markera med kryss på omslaget vilka uppgifter som är lösta.

Poänggränser

G = 60 % rätta svar

Skrivningsresultat bör offentliggöras inom 18 arbetsdagar

Lycka till!

Antal sidor totalt

Namn: _____ Personnr: _____

1.	Ange om följande påståenden kring psykisk ohälsa är sanna eller falska. Markera endast ETT svar. Rätt svar ger 0,5 poäng/totalt 12 poäng	Sant	Falskt
	Autism karaktäriseras av svårigheter i social kommunikation och samspel samt intellektuell funktionsnedsättning		
	Psykos är samlingsnamnet för en grupp tillstånd med gravt störd verklighetsvärdering		
	Vid autism är ADHD, ångest och depression vanliga komorbida tillstånd		
	Beroendesyndrom är en förvärvad kronisk förändring av hjärnans belöningssystem		
	Positiva symtom inom schizofreni antas bero på störningar i serotonerga bansystem och behandlas därför i första hand med serotoninblockerande farmaka		
	Det som utmärker Tourettes syndrom är ofrivilliga utbrott av fula ord och opassande fraser		
	Dissociativa reaktioner är vanligt vid PTSD		
	Diagnoskriterier för anorexia nervosa är "intensiv rädsla för viktuppgång eller ihållande beteende som motverkar viktökning". Personen kan ha normalt BMI men ändå uppfylla kriterier för anorexia nervosa		
	DSM-5 är ett system för klassifikation av psykiska störningar som American Psychiatric Association sammanställt.		
	Hetsättningsstörning är ett annat namn för bulimia nervosa		
	MADRS är ett verktyg för skattning av depressiva besvär		
	Skillnaden mellan hypomani och mani är att en hypoman episod inte är så allvarlig att den orsakar uttalad funktionsförsämring socialt eller i arbetslivet. Sjukhusvård är inte motiverat vid hypomani		

Namn: _____ Personnr: _____

	Ange om följande påståenden kring psykisk ohälsa är sanna eller falska. Markera endast ETT svar. Rätt svar ger 0,5 poäng/totalt 12 poäng	Sant	Falskt
	PMDD karaktäriseras av återkommande affektiva symtom som debuterar dagarna efter menstruation och når sitt maximum dagarna före ägglossning. Under lutealfasen är personen oftast helt symtomfri		
	Emotionell, förförisk, uppmärksamhetssökande och teatralisk är nyckelord som stämmer väl in på en person med histrionisk personlighetsstörning		
	Narcissistisk personlighetsstörning karaktäriseras av ett bedrägligt, normlöst beteende. Personen är ansvarslös, aggressiv och impulsiv och visar ingen ånger		
	Vid behandling av lätt till medelsvår depression är ECT ett förstahandsval		
	Legitimerad läkare kan skriva vårdintyg om patienten bedöms vara i behov av tvångsvård. När patienten kommit till sjukhus gör chefsöverläkare inom psykiatrisk vård en ny bedömning inom ett dygn och fattar beslut om psykiatrisk tvångsvård		
	Överdriven rädsla och oro (förväntansångest) förknippas med generaliserat ångestsyndrom – GAD		
	Vid tvångssyndrom förekommer alltid en kombination av tvångstankar och tvångshandlingar		
	Kognitiv beteendeterapi är en evidensbaserad behandling som övar upp och stabiliserar förmågan att föreställa sig sitt eget och andras inre		
	Hjärntumörer och infektioner i centrala nervsystemet kan orsaka schizofreni		
	En person med schizofreni kan under prodromalfasen uppvisa symtom som kan misstolkas som depression		
	Katatoni är ett symtom som karaktäriseras av ett påtagligt avvikande rörelsemönster och som enbart förekommer inom schizofreni		
	Aspergers syndrom kännetecknas av autism i kombination med intellektuell funktionsnedsättning och personlighetssyndrom		

Namn: _____ Personnr: _____

2. Vid schizofreni talar man om positiva och negativa symtom

a) Vad menas med negativa symtom? (1p)

b) Ge ett exempel på negativa symtom och förklara kort hur det kan yttra sig (1p)

3. Beskriv en person med mani. För full poäng ska kärnsymtomen anges samt tre övriga symtom (2,5p)

4. I vilket syndrom är maniska episoder ett diagnoskriterium? (0,5 p)

Namn: _____ Personnr: _____

5. Ge två exempel på former av/teman för vanföreställningssyndrom (2p)
6. Kärnan i ett alkoholberoendesyndrom är att det finns ett problematiskt mönster av alkoholbruk som leder till funktionsnedsättning eller lidande. Ge tre exempel på hur ett alkoholberoendesyndrom kan yttra sig (1,5p)
7. I undersökning av patienter med psykisk ohälsa ingår psykiatriskt status. Ge tre exempel på vad som kan observeras under psykiatriskt status 1,5 poäng

Namn: _____ Personnr: _____

8. Du jobbar som skolsköterska och möter en elev med diagnosen ADHD.
- a) Redogör för vilka funktionssvårigheter som ADHD står för och ge konkreta exempel på vilka svårigheter den här eleven skulle kunna ha i skolan. (2 p)
 - b) Ge två förslag på åtgärder/behandling som skulle kunna underlätta vardagen för ett barn med ADHD. (1 p)

Namn: _____ Personnr: _____

1. Sätt ett kryss för korrekt indikation till respektive läkemedelssubstans. (0,25 för varje korrekt svar, max 1,5p)

	Risperidon	Sertralin	Naloxon	Zopiklon	Metylfenidat	Oxazepam
ADHD						
Schizofreni						
Opioidöverdos						
Sömnbesvär						
Ångest						

2. Para ihop nedanstående läkemedelsgrupp med rätt läkemedelssubstans (1-7) genom att sätta in rätt siffra i tabellen. (1p)

1. Aripiprazol
2. Sertralin
3. Disulfiram
4. Zopiklon
5. Propiomazin
6. Metylfenidat
7. Metadon

Opioider	
Centralstimulerande medel	
Acetaldehyddehydrogenashämmare	
Bensodiazepiner och bensodiazepinliknande substanser	

Namn: _____ Personnr: _____

3. Ange vilken läkemedelssubstans eller läkemedelsgrupp inom psykofarmaka som förknippas med nedan listade biverkningar. (1p)

Biverkning	Läkemedelsgrupp
Överdoserings kan leda till svårbehandlade arytmier.	
Svårigheter att somna och minskad matlust.	
Fördubblad urinvolymer.	
Motoriska biverkningar.	

4. Ange vilken/vilka signalsubstanser som påverkas av följande läkemedelssubstanser som listas i tabellen nedan. (2p)

Läkemedelssubstans	Signalsubstans
Escitalopram	
Zopiklon	
Hydroxizin	
Haloperidol	

Namn: _____ Personnr: _____

5. Aversionsterapi syftar till att undertrycka oönskat beteende genom att utsätta patienten för obehagliga konsekvenser. Under pågående behandling med detta läkemedel bör patienten inte dricka alkohol.

a. Vilken läkemedelssubstans inom psykofarmaka avses? (0,5p)

b. Ange två obehagliga konsekvenser som gör att personen helt avhåller sig från alkohol under pågående behandling. (0,5p)

6. Många antidepressiva läkemedel ger effekt på depression först efter flera veckors behandling, men ibland kan den mentala hämningen förbättras tidigare än stämningsläget. Ange en viktig konsekvens av detta. (0,5p)

Namn: _____ Personnr: _____

7. Avgör om påståendena nedan är sanna eller falska genom att sätta ett kryss i respektive ruta bredvid för sant eller falskt. (3p).

	Sant	Falskt
Metylfenidat är ett så kallat särskilt läkemedel. Det finns risk för receptförfalskningar.		
Bensodiazepiner som används som sömnmedel bör ha relativt långa halveringstider.		
Muntorrhet är en vanlig biverkning som antidepressiva läkemedel kan ge upphov till.		
Hydroxizin är beroendeframkallande.		
Antipsykotika kan bota psykoser om följsamheten är god.		
Antidepressiva läkemedel kan ge sexuella funktionsstörningar.		
Litium har ett brett terapeutiskt fönster.		
Metadondosen styrs utifrån metadonkoncentrationen i blodet vilket föranleder regelbunden blodprovstagning för att kontrollera att nivån ligger rätt.		
Serotonin- och noradrenalinåterupptagshämmare bidrar till ökad stimulering av adrenerga receptorer i målcellerna.		
Zopiklon är ett narkotikaklassat läkemedel.		
Naloxon häver effekten av metadon och oxazepam.		
Intermittent behandling är oftast att föredra vid behandling med antidepressiva läkemedel.		